

Innhold (klikk på sidetallet, så kommer du dit direkte ...)

Siste nytt	1
<i>BIO-forskere i internasjonalt belønnet film</i>	1
<i>Rapportserie fra BIO: hva skal barnet hete?</i>	1
<i>Tilgang til felles forskningsinstallasjoner ved BIO og ILAB</i>	2
<i>NFR: Tredelt søknadsfrist i juni</i>	2
<i>Råd og vink for prosjektsøknader</i>	2
<i>Høringsuttalelser fra BIO til NFR: programmene "Havbruk" og "Havet og kysten"</i>	2
<i>Påminnelse 1: skattekort 2005</i>	2
<i>Påminnelse 2: overføring av feriedager fra 2004 til 2005</i>	2
Info fra studieseksjonen	3
<i>Innlevering av kontrakter for masterstudenter</i>	3
Doktorgrader	3
<i>Prøveforelesning: Kristine Lysnes (Mikrobiell økologi)</i>	3
Seminar	3
<i>Møte om MAR-ECO-ekspedisjonen 2004</i>	3
Nye medarbeidere og endringer i staben	3
Nye finansieringsmuligheter	4
<i>Muligheter innen taksonomi og biodiversitet</i>	4
Nye artikler	4
<i>Sigmund Jensen: bakterier i oppdrett av piggvar-larver</i>	4
<i>Audrey Geffen: Proteininnhold i ørestein hos sild</i>	4
Ledige stillinger	5
<i>Forskerstilling i virologi ved BIO</i>	5

Siste nytt

BIO-forskere i internasjonalt belønnet film

Det er DVDen som Univisjon har laget om bioprospektering, *Treasures of the Sea*. Du finner hele nyheten [her](#), og [her](#) kan du se snutten om *Algae Against Cancer*, med **Gjert Knutsen** og **Svein Rune Erga** ved BIO og Stein Ove Døskeland ved Institutt for biomedisin. DVDen kan bestilles [herfra](#).

Rapportserie fra BIO: hva skal barnet hete?

Forhenværende IFM hadde en rapportserie, kalt **IFM Rapport**. Serien var arvegods fra forhenværende forhenværende Institutt for marinbiologi, som utga **IMB Rapport**. IFM Rapport inneholdt i stor grad rapportering av miljø- og biodiversitetsdata, samt noen andre forskningsresultat og sluttrapporter fra større prosjekter. Den viktigste bidragsyteren var SAM-Marin med Per Johannessen i spissen. Det passer dårlig at BIO skal opprettholde en rapportserie med navn IFM Rapport. Men det passer dårlig å legge den ned også! For de marine biodiversitetsforskerne har dette vært en kilde til materiale som de ellers ikke ville hatt. Vi vil derfor fortsette denne serien, og håper da at hele BIO vil finne den relevant for materiale som slett ikke bør slettes fra harddisken men likevel ikke lett lar seg publisere i referee-tidsskrift.

Den nye rapportserien til BIO skal være elektronisk. Den endelige publiseringen skjer på web, og bare de som etter loven har krav på tilsendte papirversjoner vil få det. **Torleiv Brattegard** tar på seg å være redaktør, men han ber om at hele BIO engasjeres i å finne et egnet navn på serien. "BIO Rapport" er allerede avslått som for kjedelig. Mer spenstige forslag kan sendes direkte til torleiv.brattgard@bio.uib.no.

Den som ønsker å trykke sine resultater i denne serien, kan også ta kontakt med Torleiv. Eller be Elin.Holm@bio.uib.no om å få se hvordan en slik rapport hittil har sett ut. Eller sjekke <http://wgate.bibsys.no/gate1/FIND?bibl=UBB&lang=N&ccl=910092869%2Fso&sort=ar> for å se hva som har kommet ut i IFM Rapport.

Tilgang til felles forskningsinstallasjoner ved BIO og ILAB

Retningslinjer og søknadsskjema finnes på <http://bio.uib.no/lokal/forskning/installasjoner.php>

Søknadsfrist for vårsemesteret: **17. januar.**

NFR: Tredelt søknadsfrist i juni

Årets største søknadsfrist til Forskningsrådet er også i år lagt til juni måned. Det ventes et stort antall søknader, og fristen blir derfor fordelt over tre dager: onsdag 1. juni, onsdag 8. juni og onsdag 15. juni. Hovedbegrunnelsen er at Forskningsrådet trenger mer tid før ferien til å finne eksperter til søknadene. Les mer på [NFRs side](#).

Råd og vink for prosjektsøknader

Gode tips og råd for å skrive prosjektsøknader er alltid nyttig, sier NFR. Den nye brosjyren, utgitt av EU-kontoret, tar for seg hvordan man kan skrive en enda bedre søknad.

Søknader om finansiering - tenk evaluering.

En god idé er ikke ensbetydende med et godt prosjekt. Man må legge mye arbeide i utformingen av prosjektforslaget først. Fremlegges ideén på feil måte, blir prosjektet lett avvist. Kunsten med å utarbeide en søknad er et eget fag. Når du leser denne brosjyren, blir du kjent med en del av de viktigste knepene.

Brosjyren heter "[Råd og vink for prosjektsøknader](#)" og kan lastes ned som en pdf-fil. Ønskes brosjyren i originalutgaven? Kontakt EU-kontoret.

Høringsuttalelser fra BIO til NFR: programmene "Havbruk" og "Havet og kysten"

BIO har blitt bedt om å kommentere planene for NFRs nye programmer "Havet og kysten" og "Havbruk". Uttalelsene fra BIO finner du på BIOs nye webside for [høringsuttalelser](#). Etterhvert som vi sender inn høringsuttalelser, vil vi legge kopier på denne sida. Begge uttalelsene fra BIO er ment å være konstruktive samtidig som de er ganske kritiske.

Påminnelse 1: skattekort 2005

Vi minner om at skattekort for 2005 må leveres ekspedisjonen snarest. Ansatte som ikke leverer skattekort innen tirsdag 18.01.05, risikerer å bli trukket 50 % skatt på lønnsutbetalingen 12. februar.

Påminnelse 2: overføring av feriedager fra 2004 til 2005

Ansatte med full opptjening i 2004 (det vil si at du har arbeidet i hele 2003) hadde rett på 25 virkedager (man-fre) ferie med lønn i 2004. Dersom du ikke har hatt anledning til å avvikle alle opptjente feriedager i 2004, kan du søke om å få overført feriedager til 2005. Skjemaet kan også benyttes til å søke om forskuttering av ferie, dersom du var nødt til å "spise" litt av 2005-ferien til å få feriekabalene til å gå opp i 2004.

Søknadsskjema finner du her:

Ansatte i UNIFOB AS: www.unifob.uib.no For ansatte, Personal, Kap. 4.2 Ferie, se høyre marg. (En kan dessverre ikke lenke opp sider inne i dokumentasjonen til Unifob.

Ansatte ved UiB: <http://www.uib.no/persok/skjema/fraver/overfferie.rtf>

Søknadsfristen for overføring av feriedager var innen utgangen av 2004, men vi kan strekke den til **20. januar 2005**. I 2005 vil vi innføre nye rutiner for kontroll av overførte feriedager, opptjening og avvikling av ferie. Det blir da viktigere for den enkelte å kunne dokumentere antall disponible feriedager med lønn i 2005.

Info fra studieseksjonen

Innlevering av kontrakter for masterstudenter

Studieseksjonen vil minne om at masterstudenter tatt opp høsten 2004 skal levere kontrakt og plan for masterstudiet innen **31. januar**. Veileder skal godkjenne studieplanen. Leveres til studieseksjonen i Realfagbygget.

Doktorgrader

Prøveforelesning: Kristine Lysnes (Mikrobiell økologi)

Kristine Lysnes holder prøveforelesning over oppgitt emne for Dr. scient graden: "*Anaerob biodegradering av hydrokarboner: mikroorganismenes rolle, fysiologi og økologiske betydning*"

Tid: Fredag 28. januar kl 13.15

Sted: Auditoriet, Jahnebakken 5

Bedømmelseskomite for prøveforelesning: Nils Kåre

Birkeland, Svein Rune Erga, Vigdis Torsvik

Kristine er midlertidig tilsatt som vikar for Frida Lise Daae som avdelingsingeniør ved BIO.

Seminar

Møte om MAR-ECO-ekspedisjonen 2004

NTVA Norges Tekniske Vitenskapsakademi inviterer til møte

Tid: Torsdag 10. februar 2005 kl. 18:00 - 19:30

Sted: Nansensenteret på Marineholmen, Thormøhlensgate 47

G.O. SARS EKSPEDISJON 2004 - FAGLIGE

UTFORDRINGER, TEKNOLOGISKE LØSNINGER OG NOEN RESULTATER

Foredrag ved Olav Rune Godø, forskningssjef, Havforskningsinstituttet i Bergen

Den to måneder lange ekspedisjonen med G.O. Sars til Den midtatlantisk rygg sommeren 2004 var del av et stort internasjonalt prosjekt - [MAR-ECO](#). Denne ekspedisjonen er ryggraden i prosjektet. Andre feltundersøkelser er allerede gjennomført og flere kommer. Toktet hadde med forskere og utstyr fra 13 nasjoner. Totalt var 58 forskere, ingeniører og teknikere med G.O. Sars på 2004-ekspedisjonen. Målet var å dekke hele vannsøylen fra 0 - 3000 m med moderne teknologi for undersøkelse av marint liv fra mm størrelse (zooplankton) til hval og deres fysiske miljø. Les mer og finn ut hvordan du melder deg på møtet [her](#).

Nye medarbeidere og endringer i staben

Jens Borggaard Larsen er midlertidig tilsatt som stipendiat i biologi (molekylær-/ mikro-/ planktonbiologi) i forskergruppen Mikrobiell økologi fra 17. januar 2005.

Han skal være knyttet til det NFR-finansierte strategiske instituttprogrammet "Biodiversity Patterns: Bloom versus stable coexistence in the lower part of the marine pelagic food web". Prosjektets hovedmål er å forbedre det teoretiske og eksperimentelle grunnlaget for forståelsen av hvordan egenskapene hos et økosystem skapes med basis i næringsnett.

Karl Fredrik Ottem er engasjert som forskningsassistent i 50 % stilling tilknyttet prosjektet "Vertikal overføring og produksjonssyklus" i Fiskesykdomsgruppen (Avdeling for naturvitenskap, Unifob), i perioden 01.01.05 – 30.06.05. Arbeidssted er BIO-HIB.

Kristine Lysnes er engasjert i 50 % stilling som avdelingsingeniør (knyttet til Mikrobiell økologi) i perioden 01.12.04 – 31.05.05. Lysnes skal være vikar for Frida Lise Daae, som har studiepermisjon.

Anna Ebbeson er tilsatt som avdelingsingeniør (Christoffer Schanders startpakke, forskergruppen Marin biodiversitet), og tiltrer 01.08.05 (etter permisjon).

Vera Rønningen er engasjert i 50 % stilling som avdelingsingeniør i perioden 01.01.05 – 30.06.05. Rønningen er vikar for Anna Ebbeson i hennes permisjon. **Morten Skage** skal også vikariere for Anna Ebbeson i 50 % stilling.

Valentina Tronci er engasjert i 80 % stilling i perioden 01.01.05 – 30.04.05, tilknyttet prosjektet "Atlantic Salmon, the interrelationship between physiological, endocrine and immunological changes, and their genetic regulation" i forskergruppen Utviklingsbiologi hos fisk.

Olav Moberg er engasjert i 80 % stilling som vitenskapelig assistent tilknyttet prosjektet Habitat choice (Akvatisk atferdsøkologi) i perioden 03.01.05 – 06.02.05.

Nye finansieringsmuligheter

Muligheter innen taksonomi og biodiversitet

- Are you a taxonomist or ecologist and wanting to do some [exploring of Ireland's biodiversity](#)? Here is some funding to help with the expenses. Marine applications are very welcome. Deadline: 14 Feb 2005
- [Fellowships for taxonomy of deep-sea life](#). Census of Marine Life: CeDAMar project. Annual deadlines: 15th March, 15th June, 15th September, and 15th December.
- Flere muligheter finner du på: <http://bio.uib.no/lokal/forskning/forskningsmidler.php>

Nye artikler

Sigmund Jensen: bakterier i oppdrett av piggvar-larver

Hjelm M, Bergh Ø, Riaza A, Nielsen J, Melchiorsen J, Jensen S, Duncan H, Ahrens P, Birkbeck H, Gram L. Selection and identification of autochthonous potential probiotic bacteria from turbot larvae (*Scophthalmus maximus*) rearing units. SYSTEMATIC AND APPLIED MICROBIOLOGY 27: 360-371.

Abstract: The purpose of this study was to select, identify and characterise bacteria as a disease control measure in the rearing of marine fish larvae (turbot, *Scophthalmus maximus*). Thirty-four out of 400 marine bacterial strains exhibited in vitro anti-bacterial activity against three fish larval pathogens. Two strains originated from culture collections and thirty two strains were isolated directly from turbot larvae rearing units using a pre-selection procedure to facilitate detection of antagonists. Approximately 8,500 colonies from colony-count plates were replica-plated on agar seeded with *Vibrio anguillarum*, and 196 of them caused zones of clearing in the *V. anguillarum* agar layer. Of these, 32 strains exhibited reproducible antibacterial properties in vitro when tested against the fish pathogens *V. anguillarum* 90-11-287, *V. splendidus* DMC-1 and a *Pseudoalteromonas* HQ. Seventeen antagonists were identified as *Vibrio* spp. and four of twelve tested were lethal to yolk-sac larvae. The 15 remaining strains were identified as *Roseobacter* spp. based on phenotypic criteria and 16S rDNA gene sequence analysis of two strains representing the two major RAPD groups. Most of the remaining 164 strains selected in the initial replica plating were identified as Vibrionaceae or *Pseudoalteromonas*. *Roseobacter* spp. were not lethal to egg yolk sac turbot larvae and in two of three trials, the mortality of larvae decreased ($p > 0.001$) in treatments where 10(7) cfu/ml *Roseobacter* sp. strain 27-4 was added, indicating a probiotic potential.

[Sigmund Jensen](#) er postdoc i forskergruppa [Ekstremofile mikroorganismer](#).

Audrey Geffen: Proteininnhold i ørestein hos sild

Tomas J, Geffen AJ, Allen IS, Berges J 2004. Analysis of the soluble matrix of vaterite otoliths of juvenile herring (*Clupea harengus*): do crystalline otoliths have less protein? COMPARATIVE BIOCHEMISTRY AND PHYSIOLOGY A-MOLECULAR & INTEGRATIVE PHYSIOLOGY 139: 301-308

Abstract: Otoliths are calcium carbonate concretions laid down in the inner ear of fish and used in fish age estimation. Otoliths precipitate in the form of aragonite but aberrant

precipitation may result in vaterite formation instead of aragonite. Vaterite otoliths are more translucent than aragonite. The quantity of HCl-soluble proteins (SP) was measured in the vaterite otoliths and their aragonite pairs of one year old reared herring *Clupea harengus* to assess the changes induced by the precipitation of vaterite in the amount of soluble proteins in the otolith. Results showed that vaterite otoliths had as much soluble proteins as their aragonite pairs ($p > 0.05$). Due to the lower density of the vaterite, vaterite otoliths were lighter than their aragonite pairs ($p < 0.05$) which explained that protein concentrations were significantly higher ($p < 0.05$) than in aragonite otoliths. These results indicate that the precipitation of vaterite in otoliths did not affect the inclusion of soluble proteins. Furthermore, they suggest that soluble proteins do not affect the translucent or opaque appearance of otoliths. Differences in translucency may instead be caused by the amounts of insoluble proteins or by differences in the physical properties of proteins. Sodium dodecyl sulphate-polyacrylamide gel electrophoresis (SDS-PAGE) of the otolith proteins revealed two bands at 50 and 62 kDa in both aragonite and vaterite otoliths suggesting that the precipitation of vaterite in the otolith is not controlled by either of these two proteins present in the otolith.

Audrey Geffen er professor i forskergruppa FIBER (Fish Biology, Ecology and Reproduction, på norsk [Fiskebiologi, økologi og reproduksjon](#)).

Ledige stillinger

Forskerstilling i virologi ved BIO

I UNIFOB AS er det ledig en midlertidig 100 % stilling som forsker III innen virologi i 2 år, med tiltredelse så snart som mulig. Arbeidssted er ved Institutt for biologi. Stillingen er knyttet til prosjektet: "Nye virussykdommer i lakseoppdrett", som er finansiert av NFR og Invervet Norbio. Prosjektet er et samarbeid mellom Invervet Norbio og Institutt for biologi, UiB.

Fullstendig utlysningstekst finner du på [http://www.uib.no/unifob-](http://www.uib.no/unifob-web/Stillinger/forskerIIINyevirus1.doc)

[web/Stillinger/forskerIIINyevirus1.doc](http://www.uib.no/unifob-web/Stillinger/forskerIIINyevirus1.doc). Nærmere opplysninger kan en få ved å henvende seg til professor Are Nylund på telefon 55 584444 eller e-post: are.nylund@bio.uib.no.

Søknad sendes Universitetet i Bergen, Institutt for Biologi, Postboks 7800, 5020 Bergen, innen **26. januar 2005**. Søknaden skal merkes: **05/09-2**.

Stilling	Arbeidsgiver	Arbeidssted	Søknadsfrist
Stipendiat i biogeokjemisk modellering	UiB, Bjerknes-senteret	BERGEN	07.02.2005
Postdoktor i biokjemi (proteinstruktur)	UiB, Molekylærbiologisk institutt	BERGEN	05.02.2005
Seniorrådgiver (0467)	Nasjonalt folkehelseinstitutt	OSLO	03.02.2005
Stip i marin bioteknologi/bioprospektering	Universitetet i Tromsø	TROMSØ	31.01.2005
Avdelingsingeniør (K-6/05)	Det norske radiumhospital HF	OSLO	27.01.2005
Forsker III innen virologi	BIO (UNIFOB)	BERGEN	26.01.2005
Forskar i jord- og plantekultur	Planteforsk Fureneset fagsenter	FJALER	25.01.2005
Bioingeniør/gruppeleder (K-206/04)	Det norske radiumhospital HF	OSLO	21.01.2005
Postdoktor (geokjemi)	UiB, Inst for geovitenskap	BERGEN	20.01.2005
Postdoktor (genregulering)	Universitetet i Oslo	OSLO	18.01.2005
Postdoktor i marin økologi	Universitetet i Tromsø	TROMSØ	17.01.2005
Stipendiat (zooplanktonseleksjon)	Universitetet i Tromsø	TROMSØ	17.01.2005
Stipendiat (karbonfluks)	Universitetet i Tromsø	TROMSØ	17.01.2005
Lærere	Hammerfest videregående skole	HAMMERFEST	15.01.2005
Seniorrådgiver (Artsdatabanken)	NTNU, Vitenskapsmuseet	TRONDHEIM	15.01.2005